

Marktconsultatie

Actieplan versnelling modal-shift van/naar Vlaamse zeehavens

Contactpersonen:

Jan Blomme

Gewestelijk Havencommissaris

Jan.Blomme@mow.vlaanderen.be

Glen De Schampheleire

Beleidsmedewerker havens

Glen.deschampheleire@mow.vlaanderen.be

Inhoud

1	Inleiding.....	2
1.1	Context.....	2
1.2	Voorgestelde oplossingsrichting	3
1.3	Doel consultatie	3
2	Scope en doelgroepen	4
3	Voorwerp van de marktconsultatie	5
4	Verloop marktconsultatie en vervolgtraject.....	5
5	Indicatief overzicht van de marktconsultatie	6

1 Inleiding

1.1 Context

Modal shift doelstellingen Vlaamse overheid / havens

De modal-shift van goederentransport van de weg naar de binnenvaart en het spoor wordt in de plannen van diverse beleidsdomeinen van de Vlaamse Overheid (Vlaams regeerakkoord, Beleidsnota Mobiliteit en Openbare Werken, Energie- en Klimaatplan 2021-2030...) prioritair naar voor geschoven om een aantal belangrijke maatschappelijke doelstellingen te bereiken. Volgens het Vlaams Klimaatplan dient globaal een modaal aandeel van 30% door binnenvaart en spoor gerealiseerd te worden tegen 2030. Meer in het bijzonder wordt ernaar gestreefd om de congestie op het Vlaamse wegennetwerk te verlichten, een aantal weggebonden externaliteiten terug te dringen (congestie, emissies, ongevallen, fijn stof...), de uitstoot van broeistofgassen fors te verminderen en de attractiviteit van de Vlaamse logistieke sector en de Vlaamse havens te verhogen door de verdere uitbouw van een performant, betrouwbaar en innovatief achterlandvervoersysteem.

In oktober 2018 startte het Havenbedrijf Antwerpen in nauw overleg met de Antwerpse havengemeenschap enkele gecoördineerde acties op om de doorstroming van de containerbinnenvaart te verbeteren.

Een van de pijlers van dit actieplan was het bundelen van kleine containervolumes, met als doel de samenwerking tussen de partijen te bevorderen en daardoor de call sizes op de maritieme terminals te verhogen. De invoering van een minimum call size op de maritieme terminals vormde hiervoor de basis.

In deze context wordt nu voorgesteld een programma op te starten dat mikt op een verdere modal-shift naar de binnenvaart door de verdere consolidatie in het segment van de grotere container volumes en het verbeteren van de betrouwbaarheid bij de afhandeling.

1.2 Voorgestelde oplossingsrichting

Het geplande actieprogramma heeft als doel de modal-shift van/naar de Vlaamse havens te versnellen door aan de aanbodzijde van de transportketen in eerste instantie de kwaliteit van de binnenvaart op kortere afstand van en naar de Vlaamse havens sterk te verbeteren zodat deze modus een reëel (of beter) alternatief wordt voor het wegvervoer.

Sleutelwoorden daarbij zijn volume (= hoge “call sizes”), betrouwbaarheid (vaste verbindingen en tijdsvensters/slots op maritieme terminals) en voldoende hoge frequentie (= minimaal 3x per week). Dit zou onder meer kunnen, zonder hiertoe beperkt te zijn, door nieuwe concepten te introduceren die de flexibiliteit en rendabiliteit verhogen en tevens een sterke aanzet tot samenwerking kunnen geven, bv. het aantal roundtrips verhogen via samenwerking of via het gebruik van duwbakken, Samenwerking tussen meerdere partijen op elke corridor zal vaak nodig zijn om de vereiste doelstellingen te behalen. Een cruciale randvoorwaarde in dit verband kunnen dan ook de afspraken zijn tussen de barge-operatoren/inland terminals en de maritieme terminaloperators aangaande tijdsvensters/-slots.

1.3 Doel consultatie

Doel van deze consultatie is een realistisch beeld te krijgen van de haalbaarheid van een impulsprogramma zodat op basis van de aangeleverde informatie een open projectoproep kan worden uitgewerkt welke rekening kan houden met de doelstellingen van de betrokken overheden en de concrete operationele situatie. Daarbij is het nodig om, naast een generieke aanpak (welke actie komt in aanmerking voor ondersteuning), ook rekening te houden met de specificiteit van elke transportcorridor (wat is realistisch op het vlak van frequentie van “round trips” en de beoogde “call-size” op die corridor en samenwerking). Tevens dient de geïnteresseerde partij aan de overheid voldoende informatie ter beschikking te stellen om een ontwerp van projectoproep, een aanmeldingsdossier en de nodige regelgeving te kunnen uitwerken.

Meer in het bijzonder beoogt deze consultatie:

- De geïnteresseerde partijen (barge-operatoren en inland terminals) te identificeren, zonder hiermee enige beperking in te voeren naar mogelijke partijen, daar de te organiseren projectoproep een ‘open projectoproep’ zal zijn, waarop alle geïnteresseerde partijen kunnen inschrijven.
- Informatie te verkrijgen over mogelijke operationele concepten welke een aanzet kunnen geven voor het beoogde impulsprogramma, met daarbij ook een indicatie van (meer)kosten, nadelen, risico’s of zaken welke ontbreken (d.w.z. niet automatisch door de ‘markt’ worden ontwikkeld/ingevuld).
- Inzicht in nut / noodzaak van mogelijke samenwerkingsverbanden per corridor.
- Inzicht te verkrijgen omtrent de verwachtingen voor de betrokken overheden om potentiële deelnemers aan een toekomstig impulsprogramma in staat te stellen een projectvoorstel uit te kunnen werken en indien weerhouden te kunnen realiseren (budgettaire, institutionele of andere acties).

2 Scope en doelgroepen

De geografische scope is gericht op onderstaande transportcorridors gelegen rond de Vlaamse havens. In deze consultatie worden diverse actoren aangeschreven die vandaag of in de toekomst gelegen zijn langsheen of actief zijn op deze corridors of in de betrokken havens.

- het Albertkanaal, inclusief Luik
- het Zeekanaal Willebroek - Brussel - Charleroi
- Kanaalzone Gent-Terneuzen (inclusief de zuidwestelijke as).
- Zuid-Nederland (Noord-Brabant en Nederlands Limburg)
- Estuaire vaart Zeebrugge

Meerdere partijen kunnen ten informatieve titel een gezamenlijk voorstel van concept indienen.

3 Voorwerp van de marktconsultatie

Het Departement Mobiliteit en Openbare Werken/Gewestelijk havencommissariaat, de Vlaamse Waterweg, Lantis en de Vlaamse havenbedrijven vragen de deelnemers aan deze marktconsultatie om waar mogelijk informatie te geven rond onderstaande vragen en indien gewenst hun visie/standpunt mee te geven over de voorgestelde aanpak. Deze informatie zal geanalyseerd en beoordeeld worden om het Impulsprogramma verder uit te werken met het oog op het opstellen van een 'Open Projectoproep', regelgevende documenten en het indienen van een staatssteundossier bij de Europese Commissie.

1. "As-was" situatie: welke zijn begin 2020 (vóór corona) de vaste verbindingen (bestemmingen) met welke frequentie (dagen) en welke gemiddelde call size naar welke (combinatie van) maritieme terminals? Hoe is deze situatie geëvolueerd tijdens de corona-crisis ("as is")?
2. Welke potentiële groei ziet u in de loop van de volgende drie jaren (2021-2023)?
3. Welke operationele concepten stelt u voor om de bovenvermelde doelstellingen te behalen? Zijn hierover al concrete initiatieven genomen?
4. Inzicht in wijze waarop een mogelijk projectvoorstel kan worden uitgewerkt/gerealiseerd naar samenwerking toe. Is er noodzaak aan samenwerking tussen verschillende partijen. Preferentiële vormen van samenwerking (joint-venture, operationele samenwerking, ...)
5. Waar bevinden zich mogelijke verbeterpunten, bottlenecks, aandachtspunten, ... welke een oplossing zouden moeten krijgen, maar niet spontaan door de markt worden opgepikt?
6. Waar zijn er opportuniteiten/quick wins om mits ondersteuning vanuit het impulsprogramma de betrokken scope en doelstelling op korte of middellange termijn te (kunnen) bereiken? Is het mogelijk hierover ter indicatie enige kwantitatieve informatie te geven: mogelijke ontwikkelingen op het vlak van roundtrips, ontwikkeling gemiddelde call size, kost van bepaalde concepten om break-even te bereiken,).

4 Verloop marktconsultatie en vervolgtraject

De Vlaamse overheid vraagt deelnemers aan de marktconsultatie om de beschikbare informatie die zij kunnen delen en hun visie/standpunt mee te geven, schriftelijk per e-mail toe te sturen aan

Jan.blomme@mow.vlaanderen.be (GHC)

Glen.deschamphelire@mow.vlaanderen.be (MOW)

De Vlaamse overheid garandeert dat de ontvangen informatie volstrekt confidentieel zal worden behandeld en onder geen beding met derde partijen, met uitzondering van de Vlaamse Waterweg, Lantis en de Vlaamse havenbedrijven, zal worden gedeeld zonder de uitdrukkelijke toestemming van de deelnemende partij aan de consultatie.

Persoonsgegevens die betrokken worden in deze marktconsultatie zullen door het Departement steeds beschermd worden conform de Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de

verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming oftewel GDPR) en de nationale wetgeving ter uitvoering van deze verordening.

5 Indicatief overzicht van de marktconsultatie

Hierna vindt u in hoofdlijnen het verloop van de marktconsultatie (al dan niet met aanduiding van een richtdatum). De Vlaamse overheid behoudt zich het recht voor het verloop en of de vooropgestelde timing aan te passen en zal in dat geval tijdig de vereiste communicatie aan de deelnemers richten, zonder dat dit in hoofde van de geïnteresseerde partijen enig recht geeft op een vergoeding wegens gemaakte kosten, schade, ... :

1. Aankondiging van de marktconsultatie: 30/07/2020;
2. Indiening consultatiedossier: 11/09/2020, 12u CET;
3. Kennisname consultatiedossier door de Vlaamse overheid;

De Vlaamse overheid, de Vlaamse Waterweg, Lantis en de Vlaamse havenbedrijven kunnen in een vervolgetraject deelnemers uitnodigen voor gesprekken ter verduidelijking van hun reactie op deze marktconsultatie

De indicatieve marktconsultatie houdt op geen enkele wijze enige verplichting in, in hoofde van de Vlaamse overheid, de Vlaamse Waterweg, Lantis en de Vlaamse havenbedrijven teneinde de volledige procedure zoals hiervoor uiteengezet volledig te doorlopen, noch geeft dit mogelijke geïnteresseerde partijen enig recht op een beslissing houdende toewijzing, goedkeuring van hun voorstellen, vergoeding voor onkosten, noch enige schadevergoeding, ...

Op grond van de resultaten bekomen naar aanleiding van de marktconsultatie zal de Vlaamse overheid, zonder hiertoe op enigerlei wijze gebonden te zijn:

- de notificatieprocedure bij de Europese commissie opstarten
- de goedkeuringsprocedure voor uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Regering opstarten
- een open projectoproep voorbereiden en lanceren (streefdatum Q1 2021)

In het kader van de beginselen van behoorlijk bestuur zal deze open projectoproep zich niet beperken tot de partijen die hun interesse hebben doen blijken of een reactie hebben ingediend naar aanleiding van deze marktconsultatie.

De deelnemers aan de marktconsultatie kunnen op geen enkele wijze rechten putten uit het verloop en de inhoud van deze marktconsultatie, ook niet met het oog op de latere marktbevraging.